

PATĒRĒTĀJU STRĪDU RISINĀŠANAS KOMISIJA

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts pasts@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

Patērētājam

Sabiedrībai

LĒMUMS par strīdu Rīgā

2022.gada 8.martā

Nr. 32- psrk

Patērētāju strīdu risināšanas komisija (turpmāk – Komisija) šādā sastāvā:

Komisijas priekšsēdētājs Raimonds Grāvelsiņš

Komisijas locekļi Andrejs Vanags kā patērētāju interešu pārstāvis un Normunds Grinbergs kā komersantu interešu pārstāvis

izskatīja rakstveida procesā strīdu starp patērētāju un sabiedrību par iegādātu peldbaseinu ar rāmi.

No lietas materiāliem izriet, ka 2021.gada 9.jūnijā patērētājs iegādājās baseinu, kuru piegādāja 2021.gada 14.jūnijā, nākamajā dienā baseins tika uzstādīts. Uzsākot baseinu piepildīt ar ūdeni, kad ūdens bija gandrīz līdz noteiktajam apjomam, viena daļa baseina daļēji sabruka. Patērētājs iesniedza sabiedrībā iesniegumu ar prasību mainīt baseinu vai atmaksāt naudu, bet sabiedrība atteica izpildīt prasību, norādot, ka baseins novietots uz nelīdzenas virsmas, līdz ar to, ielejot baseinā ūdeni, baseinam radās bojājumi. Patērētājs vērsās pie neatkarīgiem ekspertiem, kas izsniedza atzinumu (turpmāk – Ekspertīze), ka baseina lietošanas instrukcijā nav ņemtas vērā baseina laukuma novirzes uz 1 m platības (bez pieļaujamās novirzes nav iespējams veikt baseina laukuma montāžu). Instrukcijas pēdējā lapā norādīts, ka ūdens līmenis nedrīkst pārsniegt 90% no baseina kapacitātes, jo pretējā gadījumā baseins var sabrukt, tai pašā laikā ūdens cirkulācijai baseinu jāaizpilda vairāk nekā 90% no tā apjoma. Eksperti arī atzina, ka pamatne, uz kuras tika uzstādīts baseins, ir pietiekami blīva un stabila, lai izturētu pilnīgi uzstādītā baseina spiedienu un svaru. Eksperti konstatēja, ka baseina statņu un stieņu izgatavošanā izmantotais materiāls neiztur ūdens spiedienu neatkarīgi no tā, cik cilvēku izmanto baseinu.

Iesniegumā Komisijai patērētājs norāda, ka baseinam ir divi ražošanas defekti – balsta statņi neiztur ūdens spiedienu un ūdens cirkulācijas atveres izvietotas pārāk augstu. Papildus sazinoties ar patērētāju, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs noskaidroja, ka patērētājs vēlas atcelt pirkuma līgumu un atgūt par baseinu samaksāto naudu, kā arī to naudu, kas samaksāta par sūkņiem (sūkņi nebija komplektā ar baseinu).

Komisija, izvērtējot strīda faktiskos apstākļus kopsakarā ar spēkā esošo normatīvo regulējumu, secina, ka patērētāja prasība ir noraidāma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Komisija norāda, ka saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) 13.panta pirmo daļu pārdevēja pienākums ir nodrošināt preces atbilstību līguma noteikumiem, savukārt 14.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka - prece uzskatāma par atbilstošu līguma noteikumiem, ja tai piemīt īpašības un izpildījums, kāds parasti piemīt tāda paša veida precēm un kādu patērētājs var pamatoti gaidīt, ņemot vērā preces raksturu un jebkurus, īpaši reklāmā vai preces marķējumā sniegtus publiskus paziņojumus par noteiktām preces īpašībām.

Vienlaikus Komisija norāda, ka patērētājs var prasīt pirkuma līguma atcelšanu un naudas atmaksu saskaņā ar PTAL 28.panta pirmo daļu gadījumos, kad prece neatbilst līguma nosacījumiem. Tas nozīmē, ka patērētājs var prasīt samaksātās naudas atmaksu par baseinu tad, ja tam ir ražošanas defekts.

No lietas materiāliem izriet, ka, lai noskaidrotu, vai baseinam ir ražošanas defekts, sabiedrība veica baseina pārbaudi uz vietas, kā arī pieprasīja baseina ražotāja viedokli par notikušo. Veicot baseina apskati, sabiedrība 2021.gada 17.jūnijā konstatēja, ka baseinam seši statņi ir bojāti, viens statnis nav pareizi izlaists caur lentu, baseins izvietots gan uz zāles, gan uz betona plāksnēm. Baseina pamatne nav līdzena un nav novietota vienā līmenī. Līdz ar to sabiedrība konstatēja, ka baseins uzstādīts, neievērojot baseina lietošanas instrukciju.

Baseina ražotājs ne tikai sniedza savu atzinumu, bet arī iesniedza atbilstības dokumentus, kas apliecina, ka baseins tiek ražots pēc noteiktiem Eiropas Savienības standartiem, proti, standarta EN 16582-3:2015 “Privātie peldbaseini” 3.daļa: Īpašās un drošuma prasības virszemes peldbaseiniem, testēšanas metodes. Baseina ražotājs uzskata, ka baseins uzstādīts, neievērojot baseina rokasgrāmatā noteikto, proti, tika nepareizi uzstādīti baseina statņi, kā rezultātā baseinam radās bojājumi.

PTAL 26.¹ panta septītajā daļā noteikts, ka gadījumā, ja pārdevējs uzskata, ka patērētāja prasījums ir nepamatots, pārdevējam ir pienākums pamatot patērētāja prasījuma atteikumu. Komisija konstatē, ka sabiedrība ir pamatojusi savu viedokli un ka lietā ir savstarpēji pretrunīgi viedokļi un pierādījumi. Līdz ar to Komisijai ir jāizvērtē lietā esošie pierādījumi.

Komisija norāda, ka, lai konkrētajā gadījumā varētu pārliecinoši secināt, ka baseins uzstādīts atbilstoši lietošanas instrukcijai, Ekspertīzē bija jāizvērtē, vai baseina statņi atrodas paralēli viena otram, vai statņi ir novietoti stingri vertikāli, kā arī vai tie uzstādīti vienā līmenī.

Komisija konstatē, ka Ekspertīzes 4. lapā norādīts, ka baseina pamatnes laukums izgatavots no monolīta betona, tomēr seko piebilde, ka vietām tas ir izlīdzināts ar noblietētas grunts piebēršanas metodi. Komisija secina, ka šāds laukums nevar tik pielīdzināts pilnībā monolīta betona laukumam.

Ekspertīzē ir izvērtēta betona pamatnes atbilstība standartam LVS EN 13670, kas regulē betona konstrukciju būvniecības procesu un darbu izpildi. Komisija norāda, ka, izvērtējot baseina pamatnes laukuma atbilstību baseina uzstādīšanas instrukcijai, nav nozīmes tam, kā notika betona pamatnes būvniecība. Nepieciešams izvērtēt, vai betona pamatne ir līdzena. Lai gan Ekspertīzes 4.lapā konstatēts, ka baseina uzstādīšanas virsma ir līdzena, bez nosveres, Komisijas ieskatā, iesniegtie fotoattēli liecina par pretējo, jo tajos redzams ūdens izplūšanas virziens. Komisija norāda – ja betona pamatnes virsma būtu līdzena, bez slīpuma, ūdenim būtu jābūt izplūdušam vienmērīgi visos virzienos, savukārt no fotoattēliem var konstatēt, ka no baseina izlijušais ūdens ir plūdis vairāk uz vienu pusi. No tā var secināt, ka baseina uzstādīšanas virsmai ir vismaz neliels slīpums.

Ekspertīzē nav izvērtēts, vai baseina statņi ir uzstādīti stingri vertikāli un paralēli, kā arī nav izvērtēts, vai statņi uzstādīti vienā līmenī. Savukārt atzinums, ka baseina statņu un stieņu izgatavošanā izmantotais materiāls neiztur ūdens spiedienu neatkarīgi no tā, cik cilvēku izmanto baseinu, nav argumentēti pamatots. Veiktais aprēķins par svaru, ar kādu ūdens spiedis uz baseina statņiem un paliktņiem, pats par sevi nepierāda to, ka baseina statņiem un paliktņiem izmantotais materiāls neizturēs šo spiedienu, bet tālāki aprēķini nav veikti, kā arī nav sniegta cita informācija, kas pierādītu minēto apgalvojumu.

Komisija vērš uzmanību, ka sabiedrība pamatoti norādījusi, ka baseinam viens statnis nav izlaists caur baseinu apņemošo lentu, šis fakts konstatējams no iesniegtajiem fotoattēliem. Baseina statņi atrodas gan uz betona, gan uz augsnes. Komisija norāda, ka baseina uzstādīšanas virsmai jābūt viendabīgai, pretējā gadījumā baseina statņi var nesaglabāt vienādu uzstādīšanas līmeni. Līdz ar to var secināt, ka, uzstādot baseinu, nav ievērota lietošanas instrukcija.

Turklāt fotoattēlos redzams, ka baseina augšējā mala ir nedaudz izlocīta (nav līdzena) arī tajā pusē, kur baseins nav sabrucis. Komisija secina, ka tas liecina par to, ka baseina statņi neatrodas vienā līmenī vai nav uzstādīti precīzi vertikāli.

Komisija norāda – visām minētajām neprecizitātēm iedarbojoties kopumā, lielā, baseinā uzkrājušās ūdens masa nosvērās uz vienu baseina malu un radīja horizontālu spiedienu uz to, kā arī uz statņiem, kas turēja šo malu. Baseina statņi ir izgatavoti tā, lai varētu noturēt vertikālu ūdens spiedienu, tie nav paredzēti horizontālam ūdens spiedienam. Horizontālajam ūdens spiedienam pieaugot, vienā baseina malā statņi neizturēja šo spiedienu un salocījās, kas, savukārt, radīja baseina sienas deformāciju un ūdens noplūšanu. Ņemot vērā to, ka baseins sabruka no horizontāla ūdens spiediena, patērētāja arguments par pārāk augstu novietotām ūdens cirkulācijas atverēm nav pamatots, jo cirkulācijas atveres kalpo vertikālā ūdens līmeņa regulēšanai.

Apkopojot iepriekš minētos faktus un apsvērumus, Komisija secina, ka ir pamats noraidīt patērētāja prasību atmaksāt samaksāto naudu par baseinu, jo nav pamata atzīt baseinu par līguma noteikumiem neatbilstošu precī, ņemot vērā Komisijas atzinumu, ka baseina defektus radīja lietošanas instrukcijai neatbilstoša uzstādīšana. Līdz ar to tiek noraidīti arī pārējie patērētāja prasījumi.

Komisija vērš uzmanību, ka patērētājs saglabā tiesības celt prasību tiesā savu interešu aizsardzībai, iesniedzot pierādījumus sava viedokļa pamatojumam.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija, pamatojoties uz PTAL 13.panta pirmo daļu, 14.panta pirmās daļas 1.punktu, 26.¹ panta septīto daļu, 26.³ panta pirmo daļu, 26.⁴ panta pirmo un otro daļu, 26.¹¹ panta pirmo daļu, 26.¹² panta pirmo daļu, 28.panta pirmo daļu,

nolemj:

noraidīt patērētāja prasību pret sabiedrību par baseina pirkuma līguma atcelšanu un naudas atmaksu.

Saskaņā ar PTAL 26.¹² panta piekto daļu Komisijas lēmumam ir ieteikuma raksturs, un tas nav apstrīdams vai pārsūdzams.

Komisijas priekšsēdētājs

Raimonds Grāvelsiņš